

İzmir Milletvekili Şükrü Akkan ve İzmir C. Senatosu Üyesi Belîğ Beler ve 227 arkadaşının Anayasanın 68 nci maddesinin değiştirilmesine ve geçici 11 nci maddesinin kaldırılmasına dair kanun teklifi ve Anayasa Komisyonu raporu (2/888)

MİLLET MECLİSİ SAYIN BAŞKANLIĞINA

Anayasamızın 68 nci maddesini değiştiren ve geçici 11 nci maddesini kaldıran kanun teklifimizi ilişikte sunuyoruz.

Gereğine müsaadelerinizi arz ve rica ederiz.

		İzmir Milletvekili <i>Şükrü Akkan</i>	İzmir Senatörü <i>Belîğ Beler</i>
İzmir	İzmir	Manisa	İzmir
Ş. Akkan	B. Beler	N. Ağaoğlu	S. İksel
İzmir	İzmir	İzmir	Aydın
M. Dösemeci	O. Kor	M. Kırılı	Y. Menderes
Erzurum	İzmir	Kayseri	İzmir
N. Diler	İ. Gürsan	F. Köksal	M. Bozoklar
İzmir	Bursa	İstanbul	İstanbul
M. A. Aytas	M. Tayyar	N. Bulak	O. N. Ulusay
Z. Efeoğlu	Aydın	Kütahya	Bursa
İzmir	İ. C. Ege	O. Akça	N. Gürsoy
Ankara	Ankara	Kars	Afyon Karahisar
Y. Köker	K. Yılmaz	L. Aküzüm	M. Göbekli
Ankara	İstanbul	Manisa	Aydın
T. Cebe	T. Arıburun	M. Dülge	R. Özarda
Hatay	Manisa	Manisa	Manisa
M. Deliveli	Ö. Şakar	O. Süersan	N. Yenişehirlioğlu
Trabzon	Bursa	İzmir	Gümüşane
E. Dikmen	B. Küntay	Ş. Osma	S. Savacı
Antalya	Ordu	Ordu	Konya
Ö. Eken	Ş. Pehlivanoğlu	A. Bodur	S. Aytan
Kanklanelli	Tekirdağ	İstanbul	Afyon Karahisar
A. H. Güner	İ. Demir	K. Özdemir	M. Akalın
Balıkesir	Bursa	Bursa	Niğde
N. Demirel	K. Önadım	C. Külâhlı	H. Özalp
Niğde	Erzurum	Muş	Afyon Karahisar
Y. Arıbaş	A. Mustafaoğlu	K. Aytas	Ş. Güler
Afyon Karahisar	Afyon Karahisar	Ankara	Ankara
A. İ. Ulubahşi	K. Şenocak	M. K. Coşkun	A. R. Çetiner
Kastamonu	Kastamonu	Ankara	İzmir
O. Z. Oktay	M. Çamlıca	A. Dallı	A. N. Erdem

Istanbul	Çanakkale	Kırşehir	Antalya
O. Özer	M. Baykal	M. Güver	A. Torgay
Kars	Ankara	Kastamonu	Isparta
A. Çetin	R. Ergüder	Ş. Bohça	A. İ. Balım
Balıkesir	Kütahya	Bursa	Sivas
İ. Aytaç	İ. H. Yıldırım	N. Cevheri	T. Koraltan
Malatya	İçel	İçel	İçel
H. Fendoğlu	K. Çetin	M. Arıkan	C. Kılıç
Sivas	Denizli	Rize	Balıkesir
C. Odyakmaz	F. Avcı	E. Y. Akçal	A. Akın
Kars	Sakarya	Bilecik	Erzurum
C. N. Koç	M. Gürer	Ş. Binay	Ö. Hocaoglu
Manisa	Bursa	Muğla	Manisa
E. Akçal	Ş. Kayalar	İ. Karaöz	O. Karaosmanoğlu
Ankara	Istanbul	Elâzığ	Antalya
T. Kapanlı	O. Gümüsoğlu	C. Ertuğ	İ. Ataöv
Bursa	Çorum	Samsun	Kütahya
C. Ortaç	A. Uysal	O. Şahinoğlu	M. Ersoy
Kastamonu	Bilecik	İzmir	Kayseri
S. Keskin	O. Tuğrul	H. Gümüspala	A. Hacpaşaoğlu
Kocaeli	Balıkesir	Uşak	Eskişehir
Ş. Ustaoglu	A. İ. Kıvrımlı	F. Uğrasızoglu	İ. Anrı
Adana	Kütahya	Bursa	Adıyaman
T. Yücekök	A. Cambilgin	H. Oral	A. Turanlı
Diyarbakır	Konya	Konya	Konya
A. L. Ensarioğlu	N. Kalaycıoglu	L. Akdoğan	B. Dağdaş
Yozgat	Maras	Denizli	Istanbul
T. Nizamoğlu	V. Kadioğlu	K. Turgut	M. Gürpınar
Muğla	Muğla	Balıkesir	Çanakkale
A. Akarça	İ. Tekinalp	Z. Yücetürk	Z. Termen
Aydın	Adana	Bursa	Kocaeli
S. Bosna	A. Bozdoğanoglu	Ö. Öztürkmen	S. Sofuoğlu
Amasya	Istanbul	Istanbul	Gaziantep
C. Topala	M. Yardımcı	E. Adalı	N. Sarıca
Gaziantep	Samsun	Sakarya	Siirt
H. Yılmaz	B. Uzunoğlu	K. Eroğan	H. Oran
Çankırı	Tokat	Samsun	Denizli
T. Akman	M. Çavdaroglu	F. Tevetoglu	R. Şenel
Adana	Uşak	Ordu	Kırklareli
K. Çetinsoy	O. Dengiz	K. Şensoy	A. Hikmet Güner
Erzurum	Tekirdağ	Eskişehir	Ordu
N. Pasinli	H. Başol	E. Gazi Sakarya	F. Cemal Erkin
Istanbul	Istanbul	Çanakkale	Tunceli
M. Güven	M. Ertuğrul	N. Akay	K. Aral
Erzurum	Kırklareli	Burdur	Ankara
E. Somunoğlu	M. Atagün	F. Kırbaslı	H. Türkay
Kırklareli	Ankara	Istanbul	Rize
O. Türkkın	O. Eren	N. Eroğan	C. Yalçın

Ankara
Z. Pehlivanlı
Afyon
O. Attılâ
Tokat
B. Karaerkek
Adana
N. Âdemoğlu
Giresun
S. Orhon
Antalya
A. Tekin
Adıyaman
S. Turanlı
İzmir
M. Bozoklar
Niğde
H. A. Göktürk
Adana
T. Dilligil
Balıkesir
C. Turgut
Bolu
H. Tezkan
Aydın
Z. Öztürk
Maras
E. Kaplan
Konya
M. Keskin
Kayseri
M. Ateşoğlu
Ordu
B. Baykal
İstanbul
R. Öztürkçine

Manisa
M. Dirik
Gaziantep
M. Uygur
Trabzon
S. Güven
Erzurum
İ. Hakkı Yıldırım
Sivas
G. Sakarya
Malatya
H. Özer
Eskişehir
A. Zeytinioğlu
Eskişehir
G. Uçagök
Rize
M. Agun
Tekirdağ
C. Tarlan
Muş
İ. H. Bingöl
Balıkesir
M. Güler
Maras
A. Özsoy
Manisa
S. Çağlar
Çorum
A. Güler
Uşak
F. Atayurt
Ankara
İ. Yetiş
Erzurum
O. Alihocagil

Tokat
O. Saraç
Aydın
C. Coşkun
Erzurum
C. Önder
Nevşehir
İ. Boş
İstanbul
A. Şeref Lâç
Bolu
T. Güler
Çorum
S. Yalçuk
İstanbul
H. Berkol
Uşak
A. Altuntaş
Kayseri
H. Kalpaklıoğlu
Çanakkale
N. Altan
Samsun
M. Gedik
Edirne
N. Özoğul
Gümüşane
S. Ö. San
Adana
H. Aksal
Zonguldak
A. Demir
Balıkesir
C. İnkaya
Zonguldak
T. R. Baltan

Sakarya
N. Bayar
Tokat
O. Hacıbaloglu
Urfa
H. Balkis
Elâziğ
S. Gülüdoğan
Gaziantep
İ. Tevfik Kutlay
Sivas
S. Kurtbek
Çorum
A. Topçubaşı
Kayseri
H. Dikeçlioğlu
İzmir
E. Turgut
Eskişehir
Ö. Ucuzal
Samsun
R. Rendeci
Hatay
Ş. Mursaloğlu
Kocaeli
S. Akay
Gümüşane
A. Cîlâra
Antalya
H. F. Boztepe
Burdur
F. Kımaytürk
Kütahya
E. Erdinç
Balıkesir
M. Yılmaz

GEREKÇE

1961 Anayasasının Devlet hayatına getirdiği yeni müesseselerle; vatandaş hak ve hürriyetleri lehine vaz'ettiği sarıh ve katî hükümlerle, Türkiye'nin teminatlı bir demokrasi rejimi içinde pa-yidar kalmasına ve Türklerin eşit olarak bütün haklarına sahip kalmasına çalıştığı bir gerçektir.

Bu hakikatin yanı başında aynı Anayasada yer alan bâzı müeyyideler bizatihi Anayasanın ruh ve maksadına aykırı düşmüş ve bu temel kanundaki temel hakları ortadan kaldırmıştır.

Keza bu neviden müeyyideler ceza hukukunun, af müessesesinin, modern ve çağdaş ceza fel-sfesinin ve hür milletler Anayasasına imza koyan Türkiye'mizin, millet olarak, Devlet olarak, medeni bir toplum olarak yaşayabilmesi yolunda kabul ettiği hak ve hürriyetler manzumesinin esaslarına da aykırı düşmüştür.

1961 Anayasasının tanzimi ve referandumu arzı sırasında Türk toplumunun içinde bulundu-ğu vasat bakımından, o gün için, mâzur görülebilen bu müeyyidelerin bugün artık devamını meşru ve mâzur gösterecek hiçbir sebep kalmamıştır.

Aksine bu aykırı hükümlerin, Türkiye gibi medeni, Türkiye gibi hür milletler safında yeri-ni mühafazaya azimli, Türkiye gibi sadece ve sadece demokrasi ile idare edilebileceğine yeminli bir milletin Anayasasında hâlâ devam etmesi politika tarihinin, hukuk prensiplerinin ve tümü ile adaletli bir millet olarak yaşadığını ispata mecbur olan toplumların reddettiği bir keyfiyettir.

Daha fazla tafsilâta girişmeye ihtiyaç görmediğimiz bu gerekçe ile Türkiye Cumhuriyeti Ana-yasasının mevcudiyetine işaret ettiğimiz ve her hal ve kârda bu modern ve çağdaş dünya millet-leri Anayasasına paralel bir değer taşıyan temel Kanunumuzda değiştirilmesi veya çıkarılması dü-şünülen hükümler 68 nci madde ile geçici 11 nci maddede yer alan mâni tedbirlerdir. Şöyle ki:

68 nci maddede hiçbir ihtirazi kayıt dermeyeran edilmeden ağır hapis cezası ile neticelenmiş bir mahkûmiyeti, af halinde dahi, seçilmeye mâni bir hal olarak ortaya koymuştur.

Bir taraftan bu maddenin gerekçesinde «Ağır Hapis» in terhibi mahiyetteki suçlar karşılığında alındığı beyan edilirken öte yandan mutlak olarak ağır hapis cezası vatandaşın seçilme hakkına engel olarak vaz'edilmesinde bunun hukukî bir zulf olduğuna şüphe edilemez. Türk Ceza Huku-kunda, ağır hapis cezası ile mukayese gören bir çok suç vardır ki «Terhibi» değildir. Şeref ve haysiyeti muhil, redaeti ahlâkiyeye melûf bir mahiyet arz etmemektedir. İnsan hayatını, ırz ve na-musunu ifnaya münceer olmamıştır. Bütünüyle fikir, kanaat inanç ve içtihadattan doğmuştur. Çoğu da şekli ve nazardır. Bu neviden bir suç affa tabi tutulursa failinin bütün hak ve hürriyetler-den istifadesi asıldır.

Bu şaşmaz kaziyenin aksini kabul etmek hâlâ mer'i ve muteber olan Anayasayı inkâr etmek de-mek olur, Ceza Kanununun esas prensiplerini inkâr demek olur ve af müessesesinin hukukî daya-naklarını inkâr demek olur.

Uzağa gitmeye hacet yoktur. Şu anda mer'i 38 sayılı Tedbirler Kanunu vardır. Bu kanunun bâzı fiiller için vaz'ettiği ceza «Ağır Hapis» tir.

Bu kanun sebebiyle sırf nazari ve şekli yönden, sırf mâni tedbir mülâhazasıyla mahkûm olmuş veya dâvaları görülmekte olan binlerce vatandaş vardır. Bunların hepsi memleketin namuslu, hay-siyetli, ahlâklı, bilgili adamlarıdır. Basın mensuplarıdır. Fikir adamlarıdır. Günün birinde bunların affa uğraması şöyle dursun, onları mahkûmiyete götüren kanunun kalkacağı dahi bir gerçektir. Bu vaziyetteki insanların hakları 68 nci madde ile tahdide tabi tutulamaz.

Af kanunlarıyla iadesi kabul olunan hakların başında siyasi mahkûmiyetlerle nez olunmuş hak-lar ve siyasilerin hukuku gelir.

Dünya hukuk ve politika tarihinde en çok müsamaha gören ve görmesi lâzımgelen ve en çok affa tabi tutulması gereken mahkûmiyetler ve mahkûmlar bu neviden mahkûmiyetler ve mahkûm-lardır.

Bu kategorideki mahkûmiyetlerin de 68 nci maddeden istisna edilmesi kaçınılmaz bir zarurettir. Hele devamı faydadan ziyade zarar getiren bir memlekette bu istisnaya yer vermek, o memleketin en âli menfaatleri icabıdır.

Keza bu gerekçe ile değiştirilmesi öngörülen bir diğer hüküm de Anayasanın geçici 11 nci maddesidir. Bu maddenin aynen devamını lüzumlu gösterecek hiçbir ortam ve sebep kalmamıştır. Esasen bu maddenin gelişindeki garabet ve isabetsizlik, maddenin geçici hükümler arasında yer alması ve hiçbir gerekçe ihtiva etmemesi ile sabittir.

Bu sebeplerle bahsi geçen iki maddenin aşağıdaki şekilde değiştirilmeleri, memleket menfaatleri ve realitelerine uygun olduğu gibi huzur ve sükûn ve Türk demokrasisinde ileri bir merhaledir.

Bu itibarla, Anayasamızdaki bu hükümlerin aşağıdaki şekilde tadilini arz ve teklif ediyoruz :

Anayasa Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Anayasa Komisyonu
Esas No. : 2/888
Karar No. : 9

13 . 5 . 1969

Yüksek Başkanlığa

İzmir Milletvekili Şükrü Akkan ile Cumhuriyet Senatosu İzmir Üyesi Belig Beler ve 227 arkadaşının, Anayasanın 68 nci maddesinin değiştirilmesine ve geçici 11 nci maddesinin kaldırılmasına dair kanun teklifi, Başkanlığınızca, Komisyonumuza tevdi edilmesi üzerine, gelen teklifin Anayasanın 155 nci maddesinde yer alan esaslara uygun olduğu anlaşılacak gündeme alınıp müzakere olundu.

Bu kanun teklifi ile sağlanmak istenen siyasi hakların iadesi konusunun, Anayasanın bütünlüğü içerisinde ve kanun tekniğine uygun olarak en iyi şekilde formüle edilmesi üzerine beliren fikir mutabakatına binaen, teklifin, komisyon bünyesinde teşkil edilecek bir alt komisyonda incelenmesi ve hazırlanacak raporun Komisyona getirilmesi, alt komisyonun 5 kişiden teşkilî Komisyonun birinci birleşiminde kararlaştırılmıştır.

Alt komisyonun çalışmalarını tamamlaması üzerine yeniden toplanan Komisyonumuz konunun müzakeresine geçmiştir. Teklifin tümü üzerinde öz istenilmediği için oylama ile maddelerin müzakeresine geçilmiştir.

Yapılan müzakereler sonunda Anayasanın 68 nci maddesinin 2 nci fıkrasında yer alan ve belli suçlardan hüküm giymiş olanların milletvekili seçilme yeterliğini ortadan kaldıran kaydın tadili ile kanun teklifinde güdülen maksadın elde edilmesinin mümkün olduğu hususunda mutabakat hâsıl olmuştur. Bu tadil, ikinci fıkranın son cümlesinde yer alan (... affa uğramış olsalar da,) ibaresinin kaldırılmasına inhisar etmiştir. Bu kaydın kaldırılmasıyla, 68 nci maddede sayılı suçlardan biriyle kesin hüküm giymiş olanların affa uğramış olmaları veya ileride çıkarılacak af kanunlarından faydalanmaları halinde milletvekili seçilmelerine mâni durum ortadan kaldırılmış olmaktadır.

Komisyonumuz özellikle 68 nci maddenin 2 nci fıkrasında zikredilen zimmet, ihtilâs, irtikâp, rüşvet, hırsızlık v.s. gibi yüz kızartıcı suçlardan biriyle kesin hüküm giymiş olanların, bir af kanunundan faydalanarak milleti temsil yetkisi kazanabilmesi hususunda, beliren endişeler üzerinde durmuştur.

Yapılan görüşmelerde, böyle bir endişeyi haklı gösterecek ciddi sebepler olmadığı kanaatine varılmıştır. Gerçekten, milletvekili seçilmesinde mahzur görülecek kimselerin seçilmesi ihtimalini önleyici imkânlar bulunduğu müşahade edilmiştir. Türkiye'de af kanunlarının çıkışında parlâmentoların, affın sınırını ve şumulünü tâyin ederken hassasiyet gösterebildiği, özellikle yüz kızartıcı suçları umumiyetle af dışında tuttuğu dikkate alınarak bundan böyle de yasama organlarının aynı titizliği göstereceği kanaatinde birleşen komisyonumuz, bu noktadan ciddi bir mahzur mütalâa

etmemiştir. Diğer taraftan bir aften faydalanarak Anayasa gereğince seçilme engelini ortadan kalkmasıyla bir kimsenin seçilebilmesi için bütün şartlar mevcut mülâhaza edilmemiştir. Siyasi partilerin adaylarını, vatandaşın nazarında iyi karşılanmayacak kimseler arasından değil, vatandaşın itibar edeceği kimseler arasından seçmeleri tabii sayılmıştır. Komisyon üyeleri ayrıca, kendini temsil edecek insanı seçerken, Türk seçmenin, akliselinin emrettiği en isabetli tercihi yapmaktan titizlik göstereceği hususunda da mutabakat beyan etmişlerdir.

Bu sebeple Af kanunu çıkarılırken yasama organının daima gösterdiği titizlik, siyasi partilerin aday seçerken izhar ettikleri hassasiyet, yüz kıvartıcı suçlardan biriyle hüküm giymiş olanların seçilme imkânlarını takyideden önemli engellerdir. Bağımsız adaylıkta dahi Türk seçmenin sağduyu süzgecinden geçmeksizin milleti temsil yetkisi alınamayacağı sonucuna varılmıştır.

Bu kanaatle komisyonumuz Şükri Akkan ve arkadaşları tarafından teklif edilen tadili Alt Komisyonun getirdiği şekliyle aynen kabul etmiştir.

68 nci maddenin 2 nci fıkrasının son cümlesinden, (affa uğramış olsalar da) ibaresinin çıkarılmasıyla maddenin kabulü üzerine Anayasanın 11 nci geçici maddesinin muhafazasının hukuki değeri kalmadığı hususunda da mutabakata varan komisyonumuz, geçici 11 nci maddenin ilgası hakkındaki takririni aynen kabul etmiştir.

Geçici 11 nci maddenin yeniden teferruatla tanzimi veya 68 nci maddeye başka ibareler eklenmesi hususunda izhar edilen temayüller de komisyonda ayrıca müzakere edilmiş, yapılmış bulunan tadille esasen maksadın tahakkuk ettiği bu suretle affedilmişlerin yanında memnu hakların iadesine dair karar istihsal etmiş hükümlülerin de Anayasa bakımından seçilme yeterliği kazandıkları kanaatinde birleşilmiştir.

Komisyon ayrıca teklife yürürlük maddesi eklemeyi zaruri bulmuştur. Bu suretle Anayasa tadil teklifi başlık, maddeler, ve tüm olarak oylanmış ve kabul edilmiştir. Komisyon müzakerelerine katılan Türkiye İşçi Partisi Üyesi Sayın Selek oylama sırasında muhalefetini bildirmiştir.

Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere işbu rapor Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Anayasa Komisyonu

Başkanı Erzurum <i>I. H. Yıldırım</i>	Sözeü Ankara <i>K. Bağcıoğlu</i>	Kâtip Çorum <i>I. Tombuş</i>	Adana <i>A. Bozdoğanlı</i>
Adıyaman <i>S. A. Emre</i>	Amasya <i>N. Şener</i>	Ankara <i>E. Paksüt</i>	Erzurum <i>A. Mustafaoğlu</i>
İstanbul <i>A. Ş. Lâç</i>	İstanbul <i>A. C. Kırca</i>	İzmir <i>Ş. Akkan</i>	İzmir Muhalefet şerhim eklidir <i>C. H. Selek</i>
Kars <i>C. Ekinci</i>	Muş <i>N. Neftçi</i>	Ordu <i>A. Bodur</i>	Siirt <i>A. Aras</i>
	Sivas <i>T. Koraltan</i>	Kars <i>T. Gâle</i>	

Muhalefet Şerhi

Anayasanın 68 nci maddesinin, T. B. M. M. üyelerinin seçilme şartlarına ilişkin hükümlerinde yapılması öngörülen değişiklik Anayasa nizamının temelini teşkil eden 27 Mayıs 1960 Devriminin meşruiyetini vahim şekilde zedeliyecek niteliktedir. Şöyle ki : Anayasanın metnine dâhil olan başlangıç kısmında : «Anayasa ve hukuk dışı tutum ve davranışlarıyla meşruluğunu kaybetmiş bir iktidara karşı direnme hakkını kullanarak 27 Mayıs 1960 Devrimini yapan Türk Milleti» ifadesi kullanılarak, 27 Mayıs Devrimi 1961 Anayasasının meşruiyet temeli olarak sayılmıştır.

Anayasa ve hukuk dışı davranışlarıyla meşruluğunu kaybetmiş ve 27 Mayıs Devrimi ile mahkûm edilmiş sâkât iktidarın temsilcilerinin, bu teklifin kanunlaşmasıyla T. B. M. M. sine girme olanaklarını elde etmeleri 27 Mayıs Devrimini haksız, mesnetsiz, hattâ gayrimeşru bir tasarruf durumuna düşürecektir.

Böyle bir teklifle gerçekleştirilecek değişiklik, 27 Mayıs Devrimine dayanan bugünkü Anayasa düzeninin meşruluğunu tartışma konusu yapacak ve demokratik siyasi hayatımızda daha büyük huzursuzluklara yol açacaktır.

Bu nedenlerden dolayı teklifin kanunlaşmasına muhalifim.

Anayasa Komisyonu Üyesi
İzmir Milletvekili
Cemal Hakkı Selek

İZMİR MİLLETVEKİLİ ŞÜKRÜ AKKAN VE
İZMİR CUMHURİYET SENATOSU ÜYESİ
BELİĞ BELER VE 227 ARKADAŞININ
TEKLİFİ

Anayasaya Ek Kanun

MADDE 1. — Anayasanın 68 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Anayasanın 1 nci fıkrası aynen
Anayasanın 2 nci fıkrası aynen.

Ancak 12 Haziran 1960 tarih ve 1 numaralı Kanuna göre kurulmuş olan Yüksek Adalet Divanınca mahkûm edilip de affedilmiş olanlarla 38 sayılı Tedbirler Kanunu ile mahkûm edilip affedilmiş olanlara yukardaki fıkrada yazılı milletvekili seçilme yasağı tatbik olunmaz.

Anayasanın 3 ncü fıkrası 4 ncü fıkra olarak aynen,

Anayasanın 4 ncü fıkrası 5 nci fıkra olarak aynen.

MİLLET MECLİSİ ANAYASA KOMİSYO-
NUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

«Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 68 nci maddesinin değiştirilmesi ve 11 nci geçici maddesinin kaldırılması hakkında kanun» teklifi

MADDE 1. — 9 Temmuz 1961 tarihli ve 334 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 68 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

«b) Milletvekili seçilme yeterliği.

Madde 68. — Otuz yaşını dolduran her Türk milletvekili seçilebilir.

Türkçe okuyup yazma bilmiyenler, kısıtlılar, yükümlü olmasına ve muaf bulunmamasına rağmen muvazzaf askerlik hizmetini yapmayanlar veya yapmış sayılmayanlar ve kamu hizmetlerinden yasaklılar ile ağır hapis cezasını gerektiren bir suçtan dolayı kesin olarak hüküm giymiş olanlar ve - taksirli suçlar hariç olmak üzere - beş yıldan fazla hapis cezasıyla veya zimmet, ihtilâs, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kö-

Izmir Milletvekili Skri Akkan ve İzmir Cumhuriyet Senatosu yesi Belig Beler ve 227 ar-kadaşının teklifi

Millet Meclisi Anayasa Komisyonunun deęiştirii

tüye kullanma, dolanlı ifls gibi yüz kıztarıcı suçlardan biriyle kesin olarak hüküm giymiş olanlar, milletvekili seçilemezler.

Aday olmak, memurluktan çekilme şartına bağlanamaz. Seçim güvenliği bakımından hangi memurların ne gibi şartlarla aday olabilecekleri kanunla düzenlenir.

Hkimler ile subay, askerî memur ve ast-subaylar, mesleklerinden çekilmedikçe, aday olamazlar ve seçilemezler.»

MADDE 2. — Anayasanın geçici 11 nci maddesi kaldırılmıştır.

MADDE 2. — 9 Temmuz 1961 tarihli ve 334 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 11 nci geçici maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 3. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

